

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 33D/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9621200118
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9621200118.1

Rozhodnutie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky disciplinárneho senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD, sudcov disciplinárneho senátu Mgr. Kristíny Babiakovej a prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, a prísediacich sudcov disciplinárneho senátu JUDr. Zdenky Benčíkovej a Mgr. Marianny Leontiev, v disciplinárnom konaní vedenom na návrh ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti disciplinárne obvinenému M.. O. Y., narodenému XX.P. XXXX, sudcovi Okresného súdu D., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na ústnom pojednávaní konanom dňa 3. mája 2022, takto

rozhodol:

M.. O. Y., narodený XX. P. XXXX, N. S. XXX/XXX, S. G., sudca Okresného súdu D.

sa podľa § 34 ods. 1 zákona č 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok)

u z n á v a v i n n ý m, že

1. v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/223/2015 svojou nečinnosťou zavinil prieťah v konaní, keď od 01.07.2019 do 30.09.2020 neurobil v uvedenej veci žiadny úkon,
2. v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/101/2014 svojou nečinnosťou zavinil prieťah v konaní, keď od 01.07.2019 do 30.09.2020 neurobil v uvedenej veci žiadny úkon,
3. v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/157/2014 svojou nečinnosťou zavinil prieťah v konaní, keď od 01.07.2019 do 30.09.2020 neurobil v uvedenej veci žiadny úkon,
4. v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/13/2015 svojou nečinnosťou zavinil prieťah v konaní, keď od 01.07.2019 do 30.09.2020 neurobil v uvedenej veci žiadny úkon,
5. v konaní vedenom sp. zn. 10C/195/2015 svojou nečinnosťou zavinil prieťah v konaní, keď od 01.07.2019 do 30.09.2020 neurobil v uvedenej veci žiadny úkon,

t e d a

v bodoch 1 až 5 zavinene porušil povinnosti sudcu vykonávať svoje povinnosti svedomite, v pridelených veciach konať plynulo, bez zbytočných prieťahov, ktoré povinnosti mu vyplývajú z ustanovenia § 30 dos. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

č í m s p á c h a l

disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene doplnení niektorých zákonov

z a t o s a m u u k l a d á:

podľa §117 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene doplnení niektorých zákonov disciplinárne opatrenie - napomenutie.

Podľa § 38 ods. 2 DSP je disciplinárne obvinený M.. O. Y. p o?v?i?n n ý nahradiť štátu trovy disciplinárneho konania vo výške 120,- €, do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „navrhovateľka“ alebo „ministerka spravodlivosti“) podala dňa 18. augusta 2021 na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky návrh na začatie disciplinárneho konania proti M.. O. Y., aktuálne sudcovi Okresného súdu D. z dôvodu, že ako sudca vykonávajúci funkciu sudcu na Okresnom súde D. spôsobil v konaní vedenom

- v bode 1 v konaní sp. zn. 10C/223/2015, v právnej veci žalobcu S. G., proti žalovanému M. Š.. O určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, z nedbanlivosti porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia §30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z., keď v pridelenej veci spôsobil zbytočné prietahy tým, že v období od 02.04.2019, kedy mu bol pridelený spis, až do 01.10.2020, kedy bol predmetný spis pridelený novej zákonnej sudkyňi JUDr. G. F., bol vo veci absolútne nečinný, v dôsledku čoho spôsobil prietahy v trvaní 18 mesiacov,

- v bode 2 v konaní pod sp. zn. 10C/101/2014, účastníkov konania na strane žalobcu W. D., W. A. Ž. G.-J. Z..F..P. o určenie, že navrhovateľ je oprávnený užívať pozemky, z nedbanlivosti porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia §30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z., keď v pridelenej veci spôsobil zbytočné prietahy tým, že v období od 02.04.2019, kedy mu bol pridelený spis, až do 01.10.2020, kedy bol predmetný spis pridelený novej zákonnej sudkyňi M.. G. F., bol vo veci absolútne nečinný, v dôsledku čoho spôsobil prietahy v trvaní 18 mesiacov,

- v bode 3 v konaní pod sp. zn. 10C/157/2014, účastníkov konania na strane žalobcu M. C. proti žalovanej M. C. Í., o určenie neplatnosti právneho úkonu, z nedbanlivosti porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia §30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z., keď v pridelenej veci spôsobil zbytočné prietahy tým, že v období od 02.04.2019, kedy mu bol pridelený spis, až do 01.10.2020, kedy bol predmetný spis pridelený novej zákonnej sudkyňi M.. G. F., bol vo veci absolútne nečinný, v dôsledku čoho spôsobil prietahy v trvaní 18 mesiacov,

- v bode 4 v konaní pod sp. zn. 10C13/2015, účastníkov konania na strane žalobcu V. X N..S.. proti žalovanému M.Á. Y., o zaplatenie 1.728,14 eur s príslušenstvom, z nedbanlivosti porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia §30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z., keď v pridelenej veci spôsobil zbytočné prietahy tým, že v období od 02.04.2019, kedy mu bol pridelený spis, až do 01.10.2020, kedy bol predmetný spis pridelený novej zákonnej sudkyňi M.. G. F., bol vo veci absolútne nečinný, v dôsledku čoho spôsobil prietahy v trvaní 18 mesiacov,

- v bode 5 v konaní sp. zn. 10C/195/2015, v právnej veci žalobcu X.F. Z. A. Z., H., proti žalovanému Ž., A., o určenie neplatnosti nájomnej zmluvy, z nedbanlivosti porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia §30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z., keď v pridelenej veci spôsobil zbytočné prietahy tým, že v období od 02.04.2019, kedy mu bol pridelený spis, až do 01.10.2020, kedy bol predmetný spis pridelený novej zákonnej sudkyňi M.. G. F., bol vo veci absolútne nečinný, v dôsledku čoho spôsobil prietahy v trvaní 18 mesiacov,

2. Navrhovateľka dôvodila tým, že zákonný sudca postupoval v uvedených konaniach v rozpore s ustanoveniami č. 2 ods. 1 a čl. 17 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná. Zastáva názor, že sa nejedná o konania právne zložité, ale o veci, ktoré podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecného súdnictva. Hmotnoprávna a procesná úprava postupu súdu vo veciach je obsiahnutá v Občianskom zákonníku a Civilnom sporovom poriadku. Výklad a používanie týchto právnych predpisov sú stabilizované v rozsiahlej judikatúre. Úkony zákonného sudcu však nesvedčia o tom, že by naplnil požiadavky, ktoré sú uvedenými právnymi predpisom kladené, a teda nepostupoval tak, aby boli veci čo najrýchlejšie prejednané a rozhodnuté, predišiel zbytočným prietahom, nekonal hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb (čl. 17 Civilného sporového poriadku).

3. Postup každého sudcu , ktorý koná v akejkoľvek veci, či už ako samosudca alebo predseda senátu musí byť efektívny a zameraný na rýchle, zákonné a spravodlivé rozhodnutie. Sudca pri výkone svojej sudcovskej funkcie a činnosti nesmie uprednostniť jednu vec na úkor inej veci (okrem rešpektovania zákonných dôvodov) a rozhodne nesmie kategorizovať jednotlivé veci, v ktorých koná na viac dôležité a menej dôležité alebo z iných ako zákonných príčin uprednostňovať akúkoľvek vec. Ak je rozhodovanie v zákonom určených či primeraných lehotách považované za súčasť práva na spravodlivý proces, nie je podľa navrhovateľky možné neodôvodnené prietahy v konaní hodnotiť inak, ako zavinené porušenie povinnosti sudcu, ktorý si dlhodobo nesprávne organizuje svoju prácu. U disciplinárne stíhaného sudcu nemožno pozitívne hodnotiť jeho postup v práci, ak nevybavuje veci v poradí, v ktorom napadli, čím sa snaží účelovo vykazovať zvýšenú výkonnosť na úkor účastníkov konania a najdlhšie prebiehajúcich konaní.

4. V ďalších dôvodoch navrhovateľka uviedla, že si uvedomila, že v prípade stíhaného sudcu ide o funkčne mladého sudcu, ktorý bol vymenovaný do funkcie sudcu dňa 26.02.2019. Preto mohla pri posudzovaní jeho pracovných výkonov vychádzať iba z ročných štatistických výkazov za roky 2019 a 2020 absentuje tak dlhšie časové obdobie, ktoré by jej presnejšie ukázalo trend jeho výkonnosti . Po nástupe do funkcie v roku 2019 bolo sudcovi pridelených a prerozdelených spolu 388 spisov (232+156), pričom rozhodol 187 vecí, z toho 144 meritórnych a 43 procesne. Ku koncu roku bolo v jeho oddelení 105 reštančných vecí. V roku 2020 mu napadlo do oddelenia 254 vecí, pričom rozhodol 260 vecí, z toho 220 meritórne a 40 procesne. Počet reštančných vecí stal na približne rovnakej úrovni, keď na konci roka ich bolo v jeho oddelení 103. Musela však zobrať zreteľ na ten fakt, že vo všetkých bodoch návrhu ide o nečinnosť v reštančných veciach v rokoch 2014-2015. Práve tieto veci pritom mali byť prioritné z hľadiska vybavovania tak, aby bolo zabezpečené právo účastníkov konania na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Je oprávnené sa domnievať, že v prípade domáhania sa svojho práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov sťažnosťou na Ústavnom súde Slovenskej republiky, by takáto sťažnosť bola úspešná. Ako vyplýva aj zo špecifikácie prerozdelených vecí, sudcovi bolo prerozdelených 118 nerozhodnutých vecí. Z tohto bolo iba 11 vecí so skorším nápadom (v rokoch 2008-2013). Gro prerozdelených vecí má rok nápadu 2016-2018, spolu ide o 77 vecí. Pokiaľ by teda konajúci sudca vybavoval prerozdelené veci podľa poradia, nemohla nastať situácia, aby vo veciach s nápadom v rokoch 2014-2015, teda v tých, ktoré sú predmetom tohto návrhu, neurobil na jeden úkon smerujúci k prejedaniu daných vecí. Pritom práve tieto veci mali byť z dôvodu ich reštančnosti predmetom zvýšenej pozornosti konajúceho sudcu.

5. Zo zisteného stavu mala navrhovateľka za to, že u stíhaného sudcu nejde o situáciu, keď sudca ani pri vynaložení zvýšeného úsilia, by objektívne nebol schopný vybavovať potrebný počet vecí a súčasne vykonávať v doposiaľ nerozhodnutých veciach priebežné úkony, smerujúce k ich rozhodnutiu. S poukazom na uvedené preto zastáva názor, že najmä z individuálneho preventívneho hľadiska je namieste pôsobiť na menovaného sudcu disciplinárnym opatrením - znížením funkčného platu 15% na obdobie 3 mesiacov. Navrhovateľka pri navrhovaní výšky disciplinárneho opatrenia prihliadla aj na to, že ide o porušenie povinnosti vo viacerých veciach, preto navrhla zníženie funkčného platu v strede zákonnej sadzby. Mala totiž za to, že vzhľadom na závažnosť porušenej povinnosti nie je postačujúce uloženie napomenutia, a preto navrhované opatrenie považovala za primerané a účinok tejto sankcie za dostačujúci.

II.

Vyjadrenie disciplinárne obvineného k návrhu na začatie disciplinárneho konania

6.Disciplinárne obvinený vo vyjadrení k návrhu na začatie disciplinárneho konania potvrdil, že k prietahom vo veciach vedených pod sp. zn. 10C/101/2014, sp.zn. 10C/157/2014, sp. zn. 10C/13/2015, sp. zn. 10C/195/2015 a sp. zn. 10C/223/2015 objektívne došlo. K objektívne zistiteľnému výsledku sa však možno dopracovať rôznymi cestami a zároveň môže byť spôsobený rôznymi okolnosťami.

7.Pred nástupom do funkcie sudcu v justícii nepôsobil. Pre ozrejmienie situácie do ktorej sa ako sudca dostal hneď v deň vymenovania do funkcie sudcu dňa 26.02.2019 uviedol, že veci, v ktorých vznikli prietahy mu boli pridelené na základe Dodatku č. 4 k Rozvrhu práce na rok 2019 pre Okresný súd D., ktorý sa stal účinným od 01.04.2019, po predchádzajúcej zákonnej sudkyňi M.. R. G.. Uvedeným dodatkom mu bolo pridelených v registri „C“ 118 nerozhodnutých vecí a 26 nevybavených vecí . Bližšia špecifikácia je prílohou vyjadrenia; v registri „Ps“ nerozhodnutých 11 vecí, spolu teda 155 vecí. Uvedené

veci mali pred ním niekoľkí zákonní sudcovia, ktorí už nevykonávajú funkciu sudcu na Okresnom súde D.. Išlo teda o veci zväčša právne a skutkovo náročné, prípadne s väčším množstvom subjektov konania, ktoré sa nepodarilo ukončiť ani zákonným sudcom pred ním. Rozumie, že z pohľadu rozhodovacej činnosti ústavného súdu a tiež z pohľadu navrhovateľky nie je takmer žiadna vec skutkovo a právne zložitá, nakoľko tieto veci tvoria bežnú rozhodovaciu činnosť súdov, avšak z pohľadu reálnej časovej náročnosti išlo do veľkej miery o výber toho, čo sa nepodarilo ukončiť viacerým predchádzajúcim zákonným sudcom. Sama navrhovateľka však nepriamo priznala, že prejednávané veci môžu mať rôznu náročnosť, keď uvádza, že som mala snahu zvyšovať si výkon rozhodovaním novších vecí.

8. Sudca pri spätnom pohľade uznal, že mohol postupovať striktnejšie podľa dátumu začatia konania (vybavovať veci chronologicky podľa ich nápadu), avšak v tom čase (v čase, kedy vznikli prieťahy vo vytykaných konaniach) netušil, aký kľúč v budúcnosti zvolí navrhovateľka pri posudzovaní správnosti či nesprávnosti postupu pri vybavovaní reštančných vecí. Nevedel, či sa bude klásť dôraz na plynulé vybavovanie sťažnostných vecí, rodinných vecí alebo inej agendy. Vybavovať všetko priebežne, tak ako to predpokladá zákon a judikatúra Ústavného súdu SR a európskych súdnych autorít bolo fyzicky nemožné. Bol si však vedomý, že všetky reštančné konania, sú konaniami, ktoré trvajú neprimerane dlho a že by to tak nemalo byť, no zároveň nebolo v jeho fyzických silách ich bez prieťahov skončiť. Veci sa snažil riešiť efektívne, t.j. rozhodovať na prvom, resp. hneď druhom pojednávaní. Pre uvedený spôsob vedenia konaní, a následnej možnosti bezprostredného vydania rozsudku a kvality rozhodnutia je nevyhnutná kvalitná, no časovo náročná práca. Nevytváral zbytočné úkony, nevytyčoval pojednávania, na ktoré sa nevedel pripraviť.

9. Pokiaľ navrhovateľka poukazuje na neznižujúci sa počet reštančných vecí v senáte stíhaného sudcu, tak to bol práve dôsledok toho, že ako začínajúci sudca dostal balík vecí, ktorý mu hneď od nástupu znemožnil, aby plynulo vybavoval priebežne napádané veci v registroch C a Csp. Keďže kritériom pre posudzovanie vecí ako reštančnej je doba nevybavenia vecí 12 mesiacov od nápadu vecí a v súčasnosti sa dostáva k vytyčovaniu nových vecí za jeden a pol až dva roky od ich nápadu, tak je zrejme, že kategória reštančných vecí sa neznižuje, nakoľko do nej priebežne spadajú aj veci, pri ktorých sa nedostal ani len k vytyčeniu prvého pojednávania. Ku koncu roka 2021 mal v senáte 100 reštančných vecí. Ide o počet porovnateľný s ostatnými sudcami Okresného súdu D., čo preukazoval ročnými štatistickými výkazmi ostatných sudcov Okresného súdu D. za rok 2021. Jeho výkonnosť je porovnateľná s výkonnosťou ostatných sudcov na Okresnom súde D.. Za danej situácie preto nemožno len zo samotného čísla reštančných vecí dedukovať tak, ako to robí navrhovateľka to, že je v najstarších veciach je nečinný a snaží sa o zvýšenú výkonnosť rozhodovaním novších vecí. Zo zoznamu skončených vecí je zrejme, že reštančné veci rozhoduje a neodsúva ich.

10. Na nemožnosť plynulého vybavovania vecí sudca upozornil predsedníčku okresného súdu Upozornením na nemožnosť plynulého vybavovania vecí bez prieťahov zo dňa 05.06.2020 (§30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z.). Priebežne na túto skutočnosť upozorňoval aj ústne na poradách pléna. Po pridelení nového sudcu na Okresný súd D. k 01.10.2020 došlo v zmysle Dodatku č. 8 k Rozvrhu práce na rok 2020 k zmene zákonného sudcu v 33 veciach - konaniach pôvodne pridelených stíhanému sudcovi Dodatkom č. 4 k Rozvrhu práce na rok 2019.. K relevantnému reflektovaniu na nemožnosť konať bez prieťahov došlo až v júni 2021. Po uvedenom čase mal sudca od 07.06.2021 do 07.09.2021 a potom aj od 18.10.2021 do 31.12.2021 znížený nápad nových vecí. Až toto opatrenie dopomohlo k tomu, že dokáže veci staršie ako dva roky vybavovať bez prieťahov.

11. Množstvo reštančných vecí a s tým spojené množstvo ústavných nálezov sú dlhodobým problémom Okresného súdu D. od jeho znovuzriadenia v roku 2008. Uviedol preto aj chronológiu príchodov a odchodov sudcov na Okresný súd D..

12. Tak, ako to už uviedol, do funkcie bol ustanovený 26.02.2019. Dňa 13.03.2019 sa sudcovi s manželkou narodilo dieťa. Po jednom roku na materskej dovolenke manželka, ktorá je lekárka so špecializáciou na všeobecné lekárstvo pre dospelých, nastúpila dňa 01.03.2020 do práce a následne v dôsledku núdzových stavov už z nej ani odísť nemohla. Museli preto požiadať manželkinu matku, aby s opatrovaním dieťaťa pomohla. Primerane aplikujúc rozhodnutie Európskeho súdneho dvora C-222/17 (Konstantinos Maistrellis proti Ypourgos Dikaiosynsis, Diafaneias kai Anthropoino Dikaiomaton), smernice Rady 96/34/ES (o rámcovej dohode o rodičovskej dovolenke) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/54/ES (o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého

zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania) na §56 zákona č. 385/2000 Z.z. a § 166 zákona č. 311/2000 Z.z. Zákonník práce je právom každého rodiča, ženy či muža, vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a tiež poberať príslušné dávky sociálneho poistenia (materské) alebo štátnu sociálnu dávku (rodičovský príspevok). Sudca od narodenia svojho syna žiadnu z týchto možností nevyužil, čím ochudobnil svoj rodinný život, vzťah so svojim dieťaťom, nečerpal dávky sociálneho poistenia a ani nepožiadal o príplatky s tým spojené (§94 zákona č. 385/2000 Z.z.), čím ušetril peňažné prostriedky rozpočtované v kapitole Ministerstva spravodlivosti SR. Ďalším efektom jeho dlhodobej neprítomnosti na pracovisku počas rodičovskej dovolenky by bola nutnosť prerozdeliť veci, ktoré mu boli pridelené do senátu, t.j. veci, ktoré mu boli pridelené Dodatkom č. 4. Vďaka uvedenému prerozdeleniu vecí, by sa zbavil aj všetkých reštančných vecí a nebol by dôvod voči nemu začínať disciplinárne konanie.

13. V doplnení vyjadrenia k návrhu na začatie disciplinárneho konania (disciplinárnemu súdu doručené 29.04.2022) sudca poukázal na vysvetlenie poskytnuté predsedníčkou Okresného súdu D., konkrétne na situáciu, ktorá bola v čase jeho nástupu na výkon funkcie sudcu na Okresný súd D., kedy boli dve voľné miesta sudcov. Tieto dve voľné miesta boli Okresnému súdu D. pridelené koncom roku 2018. K obsadeniu druhého voľného miesta sudcu však došlo až po dvoch rokoch od jeho vytvorenia. Počas celého obdobia, kedy boli sudcovi pridelené (01.04.2019) do menovania novej sudkyne (01.10.2020), t.j. 18 mesiacov, veci výlučne v jeho senáte. Zároveň predložil aj list predsedníčky Krajského súdu v R. zo 14.02.2022, ktorý vo veci jeho disciplinárneho stíhania zaslala ministerke spravodlivosti, kde sa okrem iného vyjadruje k príčine vzniku prietahov v jeho senáte a ku kvantite a kvalite jeho rozhodovacej činnosti.

III.

Konanie pred disciplinárnym senátom

14. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Dňa 1. decembra 2021 nadobudol účinnosť disciplinárny súdny poriadok, na základe ktorého (§ 3 disciplinárneho súdneho poriadku) o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov, súdnych exekútorov a notárov rozhoduje a disciplinárne opatrenia ukladá Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnych senátoch. Disciplinárna vec disciplinárne stíhaného sudcu bola Najvyššiemu správne mu súdu Slovenskej republiky doručená 18.08.2021. Po nadobudnutí účinnosti disciplinárneho súdneho poriadku bola disciplinárna vec náhodným výberom pridelená disciplinárnemu senátu 33 D najvyššieho správneho súdu, ktorý o nej koná pod spisovou značkou 33D/20/2021.

15. O začatí disciplinárneho konania bol disciplinárne stíhaný sudca upovedomený podľa § 23 ods. 1 disciplinárneho súdneho poriadku dňa 10.01.2022. Bol mu doručený návrh ministerky spravodlivosti a zároveň bol poučený o práve zvoliť si obhajcu, o práve vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a o práve navrhnuť dôkazy na svoju obhajobu. Podľa Rozvrhu práce NSS SR na kalendárny rok 2021 bola vec elektronickou podateľňou NSS SR pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom pridelená na prejednanie a rozhodnutie do súdneho oddelenia 33D, v zložení riadiaci predseda disciplinárneho senátu JUDr. Viola Takáčová, PhD., sudcovia Mgr. Kristína Babiaková a prof. JUDr. PhDr. Peter Potásch, PhD., prísediace sudkyne JUDr. Zdenka Benčíková a Mgr. Marianna Leontiev. Zloženie senátu bolo disciplinárne obvinenému sudcovi oznámené spolu s upovedomením o ústnom pojednávaní dňa 09.03.2022..

16. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z., sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

17. Podľa § 30 ods. 4 citovaného zákona, sudca je povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo, bez zbytočných prietahov; vždy upozorniť predsedu súdu na neprímeraný počet pridelených vecí, ak zjavne hrozí, že ich nemôže vybaviť bez zbytočných prietahov.

18. Podľa § 116 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona, disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti sudcu.

19. Podľa § 119 citovaného zákona, disciplinárne konanie proti sudcom upravuje osobitný predpis.

20. Zákon č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje disciplinárne konanie vo veciach sudcov, prokurátorov, súdnych exekútorov a notárov.

IV.

Skutkové a právne posúdenie

21. Postup každého sudcu, ktorý koná v akejkoľvek veci, či už ako samosudca alebo predseda senátu musí byť efektívny a zameraný na rýchle, zákonné a spravodlivé rozhodnutie. Sudca pri výkone svojej sudcovskej funkcie a činnosti nesmie uprednostňovať jednu vec na úkor inej veci z dôvodu jej obtiažnosti, ale je povinný konať v zákonných medziach, ak sú pre úkony súdu stanovené zákonné lehoty, prípadne v iných veciach vykonávať také úkony, ktoré je potrebné uprednostniť pred inými napr. z časového hľadiska (osobitne tzv. reštančné veci) alebo z vecného hľadiska (napr. konanie s maloletými).

22. Na vznik disciplinárnej zodpovednosti musia byť naplnené materiálne a formálne predpoklady. Materiálnym predpokladom disciplinárnej zodpovednosti je relevantný stupeň spoločenskej škodlivosti konania. Ak určité konanie síce naplňuje formálne znaky disciplinárneho previnenia, avšak jeho spoločenská škodlivosť nie je žiadna, takéto konanie nie je disciplinárnym previnením. Materiálne predpoklady sú vyjadrené v ustanovení § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch tak, že musí ísť o konanie ktoré „porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti“. Stupeň spoločenskej škodlivosti je zároveň kvalifikačným znakom rozlíšenia, či ide o disciplinárne previnenie (§ 116 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z.) alebo o závažné disciplinárne previnenie (§ 116 ods. 2).

23. Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Hoci čas na konanie bez zbytočných prieťahov nemožno vyjadriť mechanicky a neexistuje väčšinou pevná časová hranica, v ktorej má súd vo veci rozhodnúť alebo vykonať úkon, vždy je potrebné prihliadať na charakter, skutkový stav a zložitnosť prejednávanej veci.

24. Disciplinárny senát na podklade podaného návrhu, na ústnych pojednaniach preskúmal odôvodnenosť podaného návrhu na začatie disciplinárneho konania podľa § 28 ods. 1 disciplinárneho súdneho poriadku po tom, čo boli splnené podmienky určené § 28 ods. 3 zákona. Disciplinárny senát poukazuje na ustanovenie § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach, podľa ktorého pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti sudcu sa primerane použije prvá časť Trestného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.

25. K správnym a úplným skutkovým zisteniam dôjde súd len vtedy, keď vykoná nielen dosiahnuteľné dôkazy, ale ich tiež tak v jednotlivostiach, ako aj v súhrne správne zhodnotí. Zhodnotenie dôkazov musí súd vykonávať tak, že zväží všetky okolnosti jednotlivito i v ich súhrne. Aby súd mohol dôkaz spoľahlivo zhodnotiť, musí vziať do úvahy aj ostatné dôkazy, posúdiť prípadné rozpory medzi nimi, skúmať, prečo k nim dochádza a len tak môže získať bezpečný základ pre skutkové zistenia a pre záver o vine.

26. V konaní v prvom rade súd skúmal včasnosť podania návrhu na začatie disciplinárneho konania a zachovanie premlčacích lehôt uvedených v § 120 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom čase (ktorému obsahovo zodpovedá ustanovenie § 14 disciplinárneho súdneho poriadku). Zistil, že návrh navrhovateľky zo 17.08.2021 bol podaný včas, teda pred uplynutím jednoročnej subjektívnej lehoty a trojročnej resp. päťročnej objektívnej lehoty (§118 ods. 1 zákona 385/2000 Z.z.). Moment začatia plynutia subjektívnej lehoty navrhovateľky najvyšší správny súd ustálil (rovnako ako navrhovateľka vo svojom návrhu) na deň 25.08.2020, kedy jej bol elektronicky doručený prehľad súdnych spisov starších ako 5 rokov v agende „C“, „Cb“, „Co“ a „Cob“ na základe záverov z pracovnej porady ministerky spravodlivosti s predsedami krajských súdov, ktorá pracovná porada sa uskutočnila dňa 18.06.2020. Do času podania návrhu 18.08.2021 premlčacia lehota podľa právnej úpravy účinnej v čase podania disciplinárneho návrhu neuplynula (§ 14 disciplinárny súdny poriadok).

27. Disciplinárny senát sa v druhom rade zaoberal náležitosťami návrhu. Návrh navrhovateľky zo dňa 17.08.2021 bol podaný osobou oprávnenou na podanie návrhu (§ 15 písm. d/ disciplinárny súdny

poriadok), návrh spĺňa základné náležitosti návrhu (§19 ods. 1 a 2 zákona disciplinárny súdny poriadok). Ako uvádza ministerka spravodlivosti v samotnom návrhu a následne aj vo svojom vyjadrení o dôvodoch na podanie návrhu sa dozvedela 25.08.2020. Po vykonanom dokazovaní najvyšší správny súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na začatie disciplinárneho konania proti sudcovi O.. O. Y. je dôvodný.

28. Disciplinárny senát sa oboznámil s návrhom navrhovateľky, s písomnými vyjadreniami stíhaného sudcu, s vyjadreniami účastníkov konania na ústnych pojednávaniach a oboznámil sa s listinnými dôkazmi. Navrhovateľka na ústnom pojednávaní dňa 06. 04. 2022 a 06.05.2022 trvala na podanom disciplinárnom návrhu. Poukázala na dôvody uvedené v disciplinárnom návrhu a na pracovnú poradu, ktorá sa v júni 2020 uskutočnila s predsedami krajských súdov, ktorým bola uložená povinnosť do 31.08.2020 predložiť správu o stave reštančných vecí starších ako 5 rokov. Na základe takto vypracovanej a predloženej správy bol podaný aj predmetný disciplinárny návrh. S disciplinárnym návrhom sudca nesúhlasil. Stíhaný sudca uviedol, že trvá na vyjadreniach, ktoré písomne predložil. V súvislosti so správami o reštančných veciach predkladaných predsedníčkou okresného súdu navrhol vykonať dokazovanie. Tvrdil, že krajskému súdu boli zasielané správy o stave reštančných vecí na pravidelnej báze v priebehu roku 2020 a či následne krajský súd nejakým spôsobom informoval ministra spravodlivosti týchto zistení vo vzťahu k súdnym konaniam vedeným pod sp. zn. 10C/101/2014, sp. zn. 10C/157/2014, sp. zn. 10C/13/2015 , sp. zn. 10C/195/2015 a sp. zn.. 10C/233/2015. Opakovane poukázal na vytýkané nedostatky v jeho práci. Uviedol, že sa mu vytýka ,že v neurobil žiadne úkony vo veciach, v ktorých bolo treba len kompletne naštudovať vec a určiť termín pojednávania. Vzhľadom na počet prevzatých reštančných vecí a vzhľadom na nový nápad vecí hlavne v rodinnej agende, uprednostnil vybavovanie vecí sťažovateľov a prioritne vybavoval aj rodinnú agendu. Uviedol, že keby mu bola známa informácia, že nastane problém vo veciach starších ako 5 rokov, tak namiesto starších vecí ako 4 roky by vybavil veci staršie ako 5 rokov. Je všeobecne známe, že Okresný súd D. nie je dobre obsadený sudcami. Spolu s ním mala nastúpiť nová sudkyňa, ktorá však prišla asi po 18. mesiacoch po jeho nástupe. Predmetné reštančné spisy mu boli pridelené 01.04.2019 a nová sudkyňa prišla od 01.10.2020. Vzhľadom na to, že bol nový sudca, musel si zabezpečiť organizáciu rozhodovania vecí a musel si upraviť postup, ako bude veci vybavovať. Nesúhlasil s argument navrhovateľky, že chcel robiť len čísla. Vybavoval veci, ktoré horeli. Rodinno-právna agenda reštančná nebola. Reštančná bola „C“ agenda. O kľúčoch vecí starších ako 5 rokov nevedel.

29. K rozhodnutiu vo veci disciplinárny senát vykonal dokazovanie oboznámením sa s Dodatkom k rozvrhu práce Okresného súdu D. pod SprR 3/2019 z 28.03.2019. Z dikcie Čl. 1 bod 1 dodatku vyplynulo, že: „Nevybavené veci, ktorých zákonnou sudkyňou k účinnosti tohto dodatku je M.. R. G., sa prerozdeľujú na obdobie do jej návratu do práce takto: - nevybavené (nerozhodnuté a rozhodnuté) veci reg. C budú pridelené na vybavenie do senátu 12C JUDr. O. Y.....; so zoznamom odovzdaných spisov do senátu JUDr. O. Y. , nerozhodnuté v registri „C“ : z roku 2008 v počte 2 veci, z roku 2009 v počte 1 vec, z roku 2012 v počte 3 veci, z roku 2013 v počte 5 vecí, z roku 2014 v počte 9 vecí, z roku 2015 v počte 16 vecí, z roku 2016 v počte 15 vecí, z roku 2017 v počte 20 vecí, z roku 2018 v počte 42 vecí a z roku 2019 v počte 5 vecí.; nerozhodnuté v registri „Ps“ - v roku 2018 v počte 10 vecí a v roku 2019 v počte 1 vec. Do senátu M.. O. Y. bolo odovzdaných ďalších 26 rozhodnutých vecí; so Zoznamom skončených vecí register C, Csp, P , Pc za obdobie d 26.02.2019 do 30.11.2021; Dodatok k Rozvrhu práce Okresný súd D. pod Spr 7/2020 zo dňa 30.09.2020, Zoznam odovzdaných spisov do senátu O.. G. F. vypracovaný 05.10.2020, Rozvrh práce Okresný súd D. na rok 2021 pod Spr 5/2021; Dodatok k Rozvrhu práce Okresný súd D. Spr 5/2021 z 31.05.2021; Dodatok k Rozvrhu práce Okresný súd D. pod Spr 8/2021 z 03.09.2021; Dodatok k Rozvrhu práce Okresný súd D. pod Spr 10/2021 zo 14.11.2021. Disciplinárny súd k rozhodnutiu vo veci vyžiadal z Okresného súdu D. Kalendár pojednávania sudcu M.. O. Y. za obdobie od 01.01.2019 do 31.12.2019 a za obdobie od 01.01.2020 do 31.12.2020. Okresný súd D. disciplinárnemu súdu doručil aj Rozvrh práce Okresný súd D. na rok 2019 a na rok 2020. Oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to obsahom spisov sp. zn. 10C/223/2015, sp. zn. 10C/101/2014, sp. zn. 10C/157/2014, sp. zn. 10C/13/2015 a sp. zn. 10C/195/2015. Disciplinárny senát sa tiež oboznámil s Ročným štatistickým výkazom sudcu za rok 2021. V kalendárnom roku 2021 sudca odpracoval 220 dní. Z celkového počtu 104 pojednávacích dní využil 74. Disciplinárny senát zistil, že v roku 2021 bolo sudcovi pridelených a prerozdelených spolu 149 vecí; rozhodol spolu 235 vecí (z toho verejne prejednal 131 vecí) meritórne rozhodol 184 vecí a procesne rozhodol 51 vecí. V roku 2021 vybavil 233 vecí. Nevybavených zostalo 169 vecí, z toho bolo reštančných 100 vecí. Ústavný súd Slovenskej republiky zistil v dvoch veciach pridelených sudcovi M.. O. Y. prietahy v súdnych konaniach. Zo správ predsedníčky Krajského

súdu v R. z 29.04.2022 disciplinárny senát zistil, že : „ Okresný súd D. doručoval Krajskému súdu v R. na základe „Úpravy sledovania reštančných vecí na okresných súdoch v sídle Krajského súdu v R., vydanéj pod Spr 239/2016, okrem iného prehľad vecí v agende „C“ starších ako 5 rokov v štvrtročných intervaloch (10. deň po uplynutí kalendárneho štvrtroka). Správy boli Krajskému súdu v R. zasielané iba elektroniky. Prax bola taká, že tieto informácie sa nepostupovali Ministerstvu spravodlivosti SR.Od nástupu do funkcie predsedníčky Krajského súdu v R., t.j. od 01.11.2020 nemá vedomosť, že by bola Ministerstvu spravodlivosti podávaná akákoľvek správa o stave reštančných vecí Okresného súdu D. “.

30. Úlohou disciplinárneho súdu bolo rozhodnúť o návrhu, v ktorom ministerka spravodlivosti špecifikovala konkrétne zavinenie sudcu , ktorý bol vymenovaný do funkcie sudcu dňa 26.02.2019. V zmysle podaného disciplinárneho návrhu ministerka spravodlivosti sudcovi vytýkala konkrétne prieťahy v piatich súdnych konaniach starších ako 5 rokov, konkrétne v období od 02.04.2019 kedy mu boli pridelené spisy do 01.10.2020, kedy boli spisy sp. zn. 10C/101/2014, sp. zn. 10C/157/2014, sp. zn. 10C/13/2015 , sp. zn. 10C/195/2015 a sp. zn. 10C/233/2015 pridelené novej zákonnej sudkyňi.

31. Z vykonaného dokazovania mal disciplinárny senát tak za preukázané, že vo veciach sp. zn. 10C/101/2014, sp. zn. 10C/157/2014, sp. zn. 10C/13/2015, sp. zn. 10C/195/2015 a sp. zn.. 10C/233/2015 sa sudca dopustil zavineného nesplnenia a porušenia povinností sudcu vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo a bez zbytočných prieťahov. Pri hodnotení skutku na rozdiel od návrhu navrhovateľky disciplinárny senát vychádzal z toho, že pokiaľ sudca začal svoju činnosť sudcu na Okresnom súde D. vykonávať od 01.04.2019, kedy mu boli pridelené konkrétne spisy podľa Zoznamu odovzdaných spisov z 03.04.2019 na vybavenie a rozhodnutie, tak sa zavineného nesplnenia a porušenia povinností sudcu podľa § 30 ods. 4 zákona č. 385/2004 Z.z. vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo, bez zbytočných prieťahov, mohol dopustiť až od 01.07.2019, t.j. po troch mesiacoch od ich pridelenia. Napriek tomu, že sudca naplnil aj druhú časť vety ustanovenia §30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. vždy upozorniť predsedu súdu na neprímeraný počet pridelených vecí, ak zjavne hrozí, že ich nemôže vybaviť bez zbytočných prieťahov, disciplinárny senát dospel k záveru o disciplinárnom previnení. Dospel potom k záveru, že v konkrétnom prípade s prihliadnutím na rozsah a povahu porušených povinností, situácie, za ktorej k tomu došlo, spôsob jeho konania (nekonania), následok a mieru zavinenia (zo strany sudcu šlo o zavinenie minimálne vo forme vedomej nedbanlivosti) a napokon zohľadniac aj skutočnosť, že po znovu rozdelení spisov od 01.10.2020, t.j. od nástupu novej sudkyne na Okresný súd D., boli v konaniach vedených na Okresnom súde D., sp.zn. 10C/101/2014, sp. zn. 10C/157/2014, sp. zn. 10C/13/2015 , sp. zn. 10C/195/2015 a sp. zn. 10C/233/2015 realizované procesné úkony smerujúce k ich ukončeniu.

32. Vo všetkých horeuvedených veciach sa podľa názoru disciplinárneho senátu sudca dopustil porušenia povinností sudcu podľa § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z., pričom išlo jednoznačne o subjektívne zavinenie na strane sudcu na úrovni najmenej vedomej nedbanlivosti. Zodpovednosť sudcu umocňuje i to, že v období od 01.04.2019 (resp. 02.04.2019 kedy mu boli súdne spisy fyzicky aj odovzdané) do 30.09.2020, dokedy bol fyzicky držiteľom súdnych spisov v konaniach starších ako 5 rokov vedených pod sp.zn. 10C/101/2014, sp. zn. 10C/157/2014, sp. zn. 10C/13/2015 , sp. zn. 10C/195/2015 a sp. zn.. 10C/233/2015 neurobil žiadny úkon. To znamená, že sudca bol v uvedených konaniach 18 mesiacov vlastných pričinením bol absolútne nečinný. Sudca vo svojich vyjadreniach túto skutočnosť potvrdil.

33. Disciplinárny senát pri ukladaní disciplinárneho opatrenia vychádzal primárne z ustanovenia § 117 ods. 6 zákona č. 385/2000 Z. z., podľa ktorého „Disciplinárny senát pri ukladaní disciplinárneho opatrenia prihliada najmä na rozsah a povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, následok a mieru zavinenia.“. Pri skúmaní týchto parametrov, disciplinárny senát poukazuje na to, že disciplinárne obvinený sudca bol do funkcie sudcu vymenovaný dňa 26.02.2019. Prieťahov v konaní sa disciplinárne obvinený dopustil v piatich veciach, a preto toto jeho konanie nemohlo byť vnímané ako jednorazové, resp. okamžité alebo náhle zlyhanie v jednej konkrétnej veci. Rovnako bolo potrebné prihliadať na to, že samotná povaha porušenej povinnosti svojou podstatou vstupuje nielen do subjektívnej sféry konkrétnych účastníkov konania, ale ako to vyplýva z toho rozhodnutia, predstavuje aj rozpor s verejnoprávnou sférou činnosti súdov ako orgánov štátu, a to najmä v rovine záväzku štátu vo vzťahu fyzickým osobám a právnickým osobám v tom kontexte, že o ich veciach bude súdmi rozhodované bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy SR). Spôsob konania, ktorým sa disciplinárne obvinený dopustil protiprávneho konania, nie je podľa názoru disciplinárneho senátu len prejavom všeobecnej nečinnosti (plynutie času bez realizácie

konkrétnych úkonov), ale disciplinárny senát nemohol neprihliadať na to, že spolu so sudcom vo februári 2019 mala byť do funkcie sudcu vymenovaná aj ďalšia sudkyňa, ktorá do funkcie sudkyne na Okresný súd D. vymenovaná až od 01.10.2020. Následkom disciplinárneho previnenia disciplinárne obvineného je realizácia konkrétnych úkonov vo veci s prieťahmi v konaní, čo v konečnom dôsledku viedlo k celkovému oddialeniu rozhodnutia, resp. meritórneho vybavenia vecí, ktoré už v rozhodnom čase mali status reštančných vecí. Disciplinárny senát je toho názoru, že reštančné veci staršie ako 5 rokov je sudca povinný rozhodnúť a vykonať v nich úkony prednostne pred inými neskôr napadnutými vecami, pri ktorých zákon zároveň neustanovuje žiadne zákonné lehoty alebo pri nich neexistujú iné dôvody, pre ktoré je konkrétnu vec potrebné považovať za prednostnú. Namiesto preferenčného rozhodovania reštančných vecí teda nečinnosťou disciplinárne obvineného došlo k ďalšiemu posúvaniu časových momentov vybavovania týchto vecí, čo je potrebné vnímať ako mimoriadne negatívny následok, a to práve s prihliadnutím na to, že ide o veci, ktoré boli reštančné. V súvislosti so zavinením má súd za to, že zo strany disciplinárne obvineného sa nejednalo o úmyselné konanie, ale o konanie z neobstarlivosťi.

34. Ohľadne osoby sudcu jeho postup (nekonanie zákonom predpokladaným spôsobom opísaným vo výrokovvej časti toho rozhodnutia) svedčí minimálne o systémových nedostatkoch v jeho práci, ktoré ako jedno z kritérií posudzovania intenzity porušenia povinnosti vyplýva aj z vykonaného dokazovania listinami predloženými disciplinárnemu súdu, čomu nasvedčujú aj ďalšie skutočnosti, ktoré ohľadne činnosti sudcu vyplynuli z doplneného dokazovania.

35. Súčasne je potrebné uviesť, že neobstojí argumentácia disciplinárne stíhaného sudcu, podľa ktorého nešlo o disciplinárne previnenie. Je potrebné zvýrazniť, že v konaniach vedených pod sp. zn. 10C/101/2014, sp. zn. 10C/157/2014, sp. zn. 10C/13/2015, sp. zn. 10C/195/2015 a sp. zn. 10C/233/2015 sa jedná o nečinnosť pri rozhodovaní v špecifikovaných súdnych konaniach, pričom sudca si musel byť vedomý svojej nečinnosti.

36. Na neuspokojivý personálny stav sudcov na danom súde (podstav) od jeho znovu zriadenia v roku 2008 disciplinárny súd prihliadnúť nemohol.

37. V neposlednom rade disciplinárny súd posúdil aj námietky sudcu týkajúce sa jeho prípadnej rodičovskej dovolenky, na ktorú v období rokov 2019 až do rozhodnutia disciplinárneho súdu sudca nenastúpil. Tieto námietky sudcu boli disciplinárnym senátom vyhodnotené ako účelové.

38. Podľa § 1 vyhlášky č. 434/2021 Z.z. je disciplinárne obvinený, ktorý bol právoplatne uznaný za vinného, povinný zaplatiť trovy disciplinárneho konania 120 eur.

39. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.